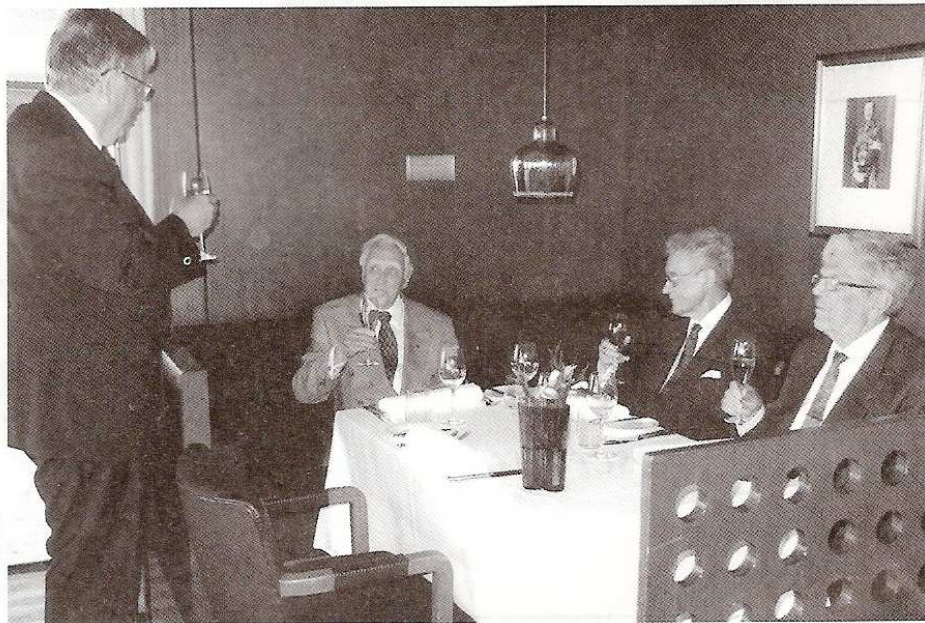

Vid Marskalkens bord

Det har förflutit över 60 år sedan Marskalken av Finland C.G.E. Mannerheims död. Det oaktat är hans livsskeden och verksamhet fortsättningsvis föremål för ett livligt intresse. Ärligen publiceras flere böcker om Mannerheim, både dokumentära och skönlitterära. Han är ett permanent stoff i pressen och filmerna om Mannerheim är föremål för livliga diskussioner. År 2004 valdes Mannerheim i en folkomröstning till den största finländaren genom tiderna. Bland krigsveteranerna åtnjuter marskalken en ännu större högaktning än bland den övriga befolkningen.

Österbottens Försvarsgille hade under försommaren orsak att begrunda, hur man skulle ihågkomma en av gilletts stiftande medlemmar, som under hela gilletts 31-åriga verksamhet varit en synnerligen aktiv och initiativrik medlem samt som fortfarande är en bärande kraft i Vasa Krigsveteranmuseum. Krigsveteranen, ingenjör Fjalar Rosenlöf skulle nämligen fylla 90 år. Rosenlöf hade redan erhållit gilletts förtjänsttecken samt Försvarsgillenas Förbunds högsta förtjänsttecken och han har kallats till gilletts hedersmedlem. Tanken föddes, att Rosenlöfs födelsedag skulle firas med en festmåltid vid hans högt uppskattade före detta överbefälhavare marskalk Mannerheims stambord på restaurang Savoy i Helsingfors. Den ännu i god form varande veteranen blev genast entusiastmerad av tanken.

När planen skulle realiseras, var det från första början klart, till festsällskapet skulle också höra en annan veteran, nämligen gilletts hedersordförande kanslirådet Holger Strandberg, 88 år, han som varit gilletts ordförande de första 16 åren samt som påbörjat insamlingen av materialet till Krigsveteranmuseet. Strandberg har en mycket gedigen kunskap om Mannerheims levnadsöden samt är stor beundrare av marskalken. Värddar för jubileumsresan var Krigs-

Festlunchen vid Mannerheims bord börjar. Sittande från vänster Fjalar Rosenlöf, Holger Strandberg och Per-Erik Fant. Skribenten höjer en skål för födelsedagsfiraren.

Gös enligt Mannerheims recept, vid bordet från vänster Fjalar Rosenlöf, Holger Strandberg, Per-Erik Fant.

veteranmuseets nuvarande ordförande Per-Erik Fant och artikelns skribent i rollen av gilletts ordförande.

En solig och vacker morgon den 3 juli kl. 7.00 steg vi fyra ombord på Pendolino vid Vasa station. Den tre och en halv timme långa färden förflöt under gemytlig samvaro. Födelsedagsfiraren måste allt emellanåt svara i telefo-

nen och berätta att han var tillsammans med "fosterlandförsvarare" på resa för att avnjuta en festmåltid vid marskalk Mannerheims stambord på Savoy. Efter att tåget anlänt till Helsingfors var restaurang Savoy med marskalkens stambord beredda att ta emot vårt sällskap för att avnjuta en lunch bestående av marskalkens favoriträtter.

Födelsedagsfiraren Fjalar Ro-

Fjalar Rosenlöf, 90 år, erinrar sig hur han för 70 år sedan avnjöt förskuren konjak.

senlöf placerades vid ändan av bordet på den plats där man ovanför på väggen har fäst en mässingskylt, som berättar om bordets speciella historia. Bordet utnämndes till Mannerheims stambord på kvällen den 3.6.1942, dagen före marskalkens 75 års födelsedag. Mannerheim fick då avnjuta en festmiddag vid bordet. Senare dinerade Mannerheim ofta vid detta bord. Vår andra hedersgäst

Holger Strandberg fick platsen under marskalkens bild.

Det är känt att marskalken var en stor vän av champagne. Det var således naturligt att börja lunchen med ett glas av husets champagne, som samtidigt var Fjalar Rosenlöfs gratulationsskål. Som förrätt bjöds Savoys vorschmack. Det berättas att marskalken i tiden hade hämtat receptet till restaurangen. Till vorschmacken hörde naturligtvis Marskalkens snaps, som restaurangen själv blandar enligt det av adjutant Grönvall bevarade ursprungliga receptet. Serveringen skedde enligt tradition i väl nerkylda till brädden fyllda snapsglas. Som huvudrätt bjöds gös tillredd enligt Mannerheims instruktioner. Marskalkens favorit fiskrätt var ett lämpligt lätt alternativ efter den kraftiga förrätten. Med gösen avnjöts ett glas österrikiskt Veltliner vittvin. Vår Mannerheim inspirerade lunch avslutades med Marskalkens fruktbakelse inklusive Tahiti vaniljglass och varm kinnuskisås.

Vi hade ännu en liten stund till tågets avgång. Restaurangen föreslog att lunchen skulle krönas med en portion kaffe. Vi meddelade att

detta skulle passa, om vi med kaffet skulle avnjuta ett glas "leikkattua konjakkia", förskuren konjak. Restaurangen gissade – alldeles rätt – att vi menade enstjärnig Jaloviina*, som är dagens motsvarighet till den förskurna konjaken som bjöds vid fronten den 4.6.1942. Jaloviina* innehåller 25 % konjak och 75 % brännvin och litet socker. Den förskurna konjak, som bjöds vid fronten, innehöll konjak endast till namnet för att ge färg åt drycken.

Pendolino norrut startade kl. 15.30 från Helsingfors. I Vasa var vi vid 19 tiden. Våra till åren komna hedersgäster klarade den 12 timmar långa lunchresan beundransvärt bra. Att döma av den respons som erhöles, var dagen för hedersgästerna synnerligen minnesvärd. För oss värdar blev dagen också minnesvärd när vi kunde uppleva vilken stor högaktning krigsveteranerna fortfarande hyser för sin före detta överbefälhavare.

Ilkka Virtanen

Bilderna: Ilkka Virtanen

Översättning: Per-Erik Fant